

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การปฏิบัติตามคำบังคับของคำพิพากษาศาลปกครองเกี่ยวกับการเลื่อนขึ้น
เงินเดือนของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ สม ๐๐๐๑/๘๒๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ข้าราชการสำนักงานฯ เป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามมาตรา ๑๗ และ มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการเป็นไปตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนขึ้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๔ และหลักเกณฑ์การปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการตามมติคณะรัฐมนตรี โดยมติคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้การเลื่อนขึ้นเงินเดือนในวันที่ ๑ เมษายน ของทุกปี ให้มีโควตาการเลื่อนขึ้นเงินเดือนหนึ่งขั้น (กรณีพิเศษ) สำหรับผู้มีผลงานและผลสัมฤทธิ์ดีเด่นไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของจำนวนข้าราชการ ณ วันที่ ๑ มีนาคม ซึ่งในการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการสำนักงานฯ ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๐ สำนักงานฯ ได้มีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ ๓๘/๒๕๕๐ เรื่อง เลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการรัฐสภาสามัญ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ โดยพิจารณาให้ข้าราชการผู้มีผลงานและผลสัมฤทธิ์ดีเด่นได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนหนึ่งขั้น เต็มจำนวนร้อยละ ๑๕ ของจำนวนข้าราชการ ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ตามมติคณะรัฐมนตรีแล้ว

ต่อมาข้าราชการที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนครั้งขึ้นตามคำสั่งดังกล่าว ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ที่สั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการ ครั้งที่ ๑ ในครึ่งปีแรก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เฉพาะส่วนที่ให้เลื่อนขึ้นเงินเดือนแก่ผู้ฟ้องคดีครั้งขึ้น และให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดำเนินการพิจารณาและออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนเฉพาะรายผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสม โดยถือเอาผลการประเมินการปฏิบัติงานและความเห็นของผู้บังคับบัญชาทุกระดับเป็นหลักในการพิจารณา และคดีถึงที่สุดแล้ว คำพิพากษาดังกล่าวจึงผูกพันสำนักงานฯ ในฐานะคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม คำบังคับตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งสำนักงานฯ มีปัญหาในทางปฏิบัติว่า หากปฏิบัติตามคำพิพากษาแล้วย่อมทำให้มี

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๙๗๕ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ผู้ที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนหนึ่งขั้นเกินกว่าร้อยละ ๑๕ ซึ่งจะไม่เป็นไปตามโควตาตามมติคณะรัฐมนตรี ดังนั้น สำนักงานฯ จึงขอหารือในประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. สำนักงานฯ สามารถปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองกลางได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงโควตาของข้าราชการที่ได้รับพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนหนึ่งขั้น ซึ่งต้องไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของจำนวนข้าราชการ ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดไว้ได้หรือไม่

๒. หากจะต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง โดยจะต้องยกเว้นไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีพิเศษ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะองค์กรกลางการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะพิจารณามีมติยกเว้นการไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีได้หรือไม่ หรือจะต้องให้องค์กรใดเป็นผู้พิจารณายกเว้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า เมื่อศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคดีถึงที่สุดแล้ว โดยให้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ ๓๘/๒๕๕๐ เรื่อง เลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการรัฐสภาสามัญ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่สั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการ ครั้งที่ ๑ ในครึ่งปีแรก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เฉพาะส่วนที่ให้เลื่อนขึ้นเงินเดือนแก่ผู้ฟ้องคดีครั้งขึ้น และให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการพิจารณาและออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนเฉพาะรายผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสม โดยถือเอาผลการประเมินการปฏิบัติงานและความเห็นของผู้บังคับบัญชาทุกระดับเป็นหลักในการพิจารณา จึงมีผลผูกพันให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะคู่กรณีจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งฉบับนับแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษามาตรา ๗๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ การดำเนินการพิจารณาและออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนเฉพาะรายผู้ฟ้องคดีใหม่ดังกล่าวจึงมิใช่กรณีการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการสำนักงานฯ ตามปกติในแต่ละปีที่จะต้องปฏิบัติตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนขึ้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๔ และตามมติคณะรัฐมนตรีซึ่งกำหนดโควตาของข้าราชการที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนหนึ่งขึ้นต้องไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของข้าราชการ ณ วันที่ ๑ มีนาคม

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อมาตรา ๑๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของ ก.ร. ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารราชการและการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการของสำนักงานฯ ประกอบกับข้อ ๑๑

^๑ มาตรา ๗๐ คำพิพากษาศาลปกครองให้ผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งฉบับนับแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขกลับหรือดลเสีย

ในกรณีที่คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้ออกการปฏิบัติตามคำสั่งไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้ออกการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

^๒ มาตรา ๑๙ ให้ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

บรรดาอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารราชการและการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

วรรคหนึ่ง^๓ แห่งกฎ ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนชั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดให้หากผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนเห็นควรเลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญหนึ่งชั้นก็ให้เสนอขออนุมัติ ก.ร. เป็นรายๆ ไป ดังนั้น ตามกรณีนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจแทน ก.ร. จึงมีอำนาจพิจารณาอนุมัติการเลื่อนชั้นเงินเดือนเพื่อให้เป็นไปตามคำบังคับของคำพิพากษาศาลปกครองกลางดังกล่าว

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๕

^๓ข้อ ๑๑ ในการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนแต่ละครั้ง ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนพิจารณารายงานผลจากผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๙ ถ้าเห็นว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนครั้งขึ้นตามข้อ ๗ และปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ ให้เลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ผู้นั้นครั้งขึ้น ถ้าเห็นว่าข้าราชการผู้ใดมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๘ ด้วยและเห็นควรเลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ผู้นั้นหนึ่งชั้นก็ให้เสนอขออนุมัติ ก.ร. เป็นรายๆ ไป